

EXPUNERE DE MOTIVE

Modificările și completările aduse art.18 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, cu modificările și completările ulterioare, au generat o serie de aspecte cu care se confruntă casele teritoriale de pensii.

Astfel, au fost stabilite atribuții noi în sarcina caselor teritoriale de pensii, care nu numai că exced obiectului de activitate, dar le și transformă din instituții specializate ale sistemului public de pensii în anexe ale direcțiilor județene ale Arhivelor Naționale, cu atribuții de depozitare, gestionare și pază gratuită a arhivelor oricărui agent economic care se desființează sau își schimbă obiectul de activitate.

Preluarea acestei activități de către casele teritoriale de pensii a condus la crearea unei incompatibilități între activitatea de bază, specifică, de certificare a stagiului de cotizare și a punctajului asiguraților, cât și a stabilirii pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale ale acestora, prevăzute de lege, cu cea privind eliberarea documentelor referitoare la vechimea în muncă realizată de asigurați, conform procedurii reglementată prin actele normative sus-menționate, creându-se astfel posibilitatea fraudării bugetului asiguraților sociale de stat. Aplicarea legii, în forma actuală, creează blocaje în activitatea caselor teritoriale de pensii, întrucât acestea nu dispun de spații de depozitare necesare preluării documentelor, iar spațiile existente sunt insuficiente față de volumul mare al documentelor ce se solicită a fi arhivate. Există situații în teritoriu în care activitatea de arhivare a documentelor proprii este îngreunată, chiar imposibilă, din cauza insuficienței sau inexistenței spațiilor de arhivare, iar în situația în care se preia această activitate, blocându-se spațiile existente, se blochează activitatea specifică activității caselor de pensii.

Activitatea prevăzută de Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, cu modificările și completările ulterioare, presupune existența unui personal calificat în profesia de arhivar, întrucât documentele trebuie manipulate, arhivate, gestionate.

Casele teritoriale de pensii nu dispun de angajați calificați în această profesie de arhivari, iar modificarea organigramei prin suplimentarea cu aceste posturi, ar împovăra cheltuielile bugetului asiguraților sociale de stat, și așa auster, în condițiile în care Arhivele Naționale dispun de spații, structuri și personal specializat, necesare preluării activității de preluare a documentelor cu valoare practică, ce fac obiectul art.18 din Lege.

Preluarea acestei activități creează incompatibilitate între activitatea de eliberare a adeverințelor ce stau la baza stabilirii drepturilor de asigurări sociale și activitatea de stabilire a acestor drepturi, acest fapt putând genera suspiciuni cu privire la înscrierile din adeverințe, precum și asupra modului de stabilire a drepturilor de asigurări sociale. În această situație, se pot înregistra nenumărate contestații, ce nu vor putea fi verificate sub aspectul legalității înscrierilor din aceste adeverințe, decât pe calea contenciosului administrativ, în acest fel înregistrându-se un număr artificial crescut al cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată.

Există incompatibilitate între cele două activități întrucât, casele teritoriale de pensii eliberează copii, certificate și extrase privind drepturile referitoare la stagiile de cotizare la asigurări sociale ale cetățenilor, dar și stabilesc și plătesc drepturi de asigurări sociale, urmare a valorificării înscrisurilor eliberate tot de aceste instituții.

Caracterul extraordinar al urgenței promovării acestei ordonanțe este determinat de lichidarea unui număr mare de societăți, ale căror documente care privesc drepturile individuale ale cetățenilor, se află în iminența deteriorării și distrugerii, agenții economici lichidați nu mai au interesul să protejeze aceste înscrisuri.

Având în vedere că înscrisurile ce urmează a fi preluate și arhivate de către casele teritoriale de pensii, stau la baza stabilirii și plății drepturilor de asigurări sociale, pentru un număr foarte mare de persoane, protejarea acestora de către o instituție care dispune de personal specializat și condiții specifice desfășurării acestei activități, face ca prevederile propuse în cuprinsul ordonanței de urgență să fie de interes public.

Învederăm faptul că, la ora actuală, pe rolul instanțelor de judecată se înregistrează un număr mare de litigii ce au ca obiect dispozițiile art.18 din Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, cu modificările și completările ulterioare (obligația de a face), sub sancțiunea plății de daune cominatorii de către aceste instituții, pentru întârzierea în preluarea documentelor cu valoare practică.

Totodată, preluarea acestei activități poate conduce și la deturnarea fondurilor bugetului asigurărilor sociale de stat alocate activității de bază, către o activitate nespecifică, prin utilizarea resurselor materiale și umane finanțate din aceste fonduri pentru o activitate căreia nu i s-au alocat fonduri de la buget pentru spații de depozitare dotate corespunzător și cu personal specializat.

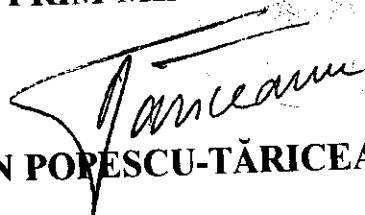
În acest sens, casele teritoriale de pensii se confruntă deja cu probleme grave cauzate de lipsa spațiilor de depozitare, a dotărilor corespunzătoare și a personalului specializat necesar acestei activități, înregistrându-se chiar litigii, ca urmare a imposibilității de preluare a arhivelor, litigii care s-ar putea solda cu obligarea caselor teritoriale de pensii la plata unor daune.

Pe de altă parte, potrivit unor studii efectuate de specialiști în domeniu, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, atât numărul operatorilor economici care nu se vor putea adapta noilor condiții concurențiale, pasibili de a se desființa, cât și numărul operatorilor economici care își vor schimba forma de proprietate sau obiectul de activitate, va crește considerabil, fapt ce va determina creșterea semnificativă a volumului sarcinilor de arhivare ale caselor teritoriale de pensii, depășind volumul activității de bază a acestora, blocându-le astfel activitatea.

Totodată este prevăzută posibilitatea preluării de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, a documentelor aflate în arhiva societăților comerciale la care deține cel puțin 50% plus o acțiune din capitalul social. Documentele create și deținute de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului vor putea fi depuse spre păstrare permanentă la Arhivele Naționale din momentul în care, prin ordin al președintelui Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului se constată că nu mai sunt necesare pentru desfășurarea activității curente.

Față de cele prezentate, a fost promovat proiectul de Lege în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', is written over the printed name. The signature is stylized with a large, sweeping initial 'C'.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU